

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Energie Transitie Park Midden-Drenthe

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

28 oktober 2013 / rapportnummer 2838-30

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Midden-Drenthe heeft het voornemen een bestemmingsplan op te stellen voor de locatie Energie Transitie Park Midden-Drenthe (ETP). Op dit moment gelden voor de locatie vijf bestemmingsplannen. Het nieuwe bestemmingsplan gaat de ontwikkeling van een industrieterrein met bedrijven tot milieucategorie 5.3 mogelijk maken. Ter ondersteuning van de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt een Passende beoordeling opgesteld en een m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van Midden-Drenthe.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Een onderbouwing van nut en noodzaak op basis van onder andere de ladder voor duurzame verstedelijking en de provinciale omgevingsvisie.
- Inzicht in de ambities op het gebied van duurzaamheid en milieu.
- Een onderbouwing van de totstandkoming van alternatieven; beschouw in ieder geval alternatieven ontwikkeld vanuit landschappelijke inpassing en alternatieven waarmee maximaal invulling wordt gegeven aan de ambities op het gebied van duurzaamheid en milieu.
- Inzicht in de (maximale) effecten voor leefomgeving en natuur van de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie reikwijdte en detailniveau² (verder Notitie R&D). Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening daarin voldoende aan de orde komen.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² Notitie reikwijdte en detailniveau Energie transitie park Midden-Drenthe, 17 juni 2013.

2. Achtergrond, nut en noodzaak, duurzaamheidsdoelstelling en beleidskader

2.1 Achtergrond, nut en noodzaak, duurzaamheidsdoelstelling

De gemeente Midden-Drenthe wil met de herziening van het bestemmingsplan ETP een industriepark mogelijk maken waarbij uitwisseling van energie en grondstoffen tussen de bedrijven op het park centraal staat. In paragraaf 1.1. van de Notitie R&D is aangegeven dat het ETP zich onderscheidt *'van een regulier industriepark door het faciliteren van uitwisseling van energie en grondstoffen tussen de bedrijven op het ETP'*. In paragraaf 2.2 van de R&D notitie wordt hierop nader ingegaan *'de inzet van fossiele brandstoffen, de uitstoot van CO₂, transportbewegingen etc. maar ook de overall kosten voor de zich vestigende partijen sterk gereduceerd worden ten opzichte van een meer traditioneel bedrijventerrein. De mate van reductie hangt sterk af van de nieuwe bedrijfsactiviteiten.'*

Onderbouw in het MER nut en noodzaak van het plan; waarom wordt op deze locatie voor deze invulling gekozen? Motiveer nut en noodzaak in het MER aan de hand van de ladder van duurzame verstedelijking³ en bijvoorbeeld de provinciale omgevingsvisie wat betreft locatiekeuze. Ga daarbij ook in op de kansrijkheid van de beoogde ontwikkeling in het licht van de ontwikkelingen in het verleden. Motiveer de begrenzing van het plangebied.⁴

Concretiseer vervolgens in het MER hoe in de praktijk invulling wordt gegeven aan deze ambities.⁵ Denk hierbij onder meer aan de volgende zaken:

- de relatie tussen de ambities ten aanzien van de uitwisseling van energie en grondstoffen en de randvoorwaarden met betrekking tot de vestiging van individuele bedrijven (is bijvoorbeeld de uitwisseling van stromen een harde randvoorwaarde?);
- de wenselijkheid en mogelijkheden van activiteiten in de ondergrond, zoals Warmte-koude opslag, aardwarmte;
- de wenselijkheid en mogelijkheden van hernieuwbare energie, zoals windturbines, zonnepanelen;
- de specificatie van de typen bedrijven die bij voorkeur worden beoogd en van (combinaties van) typen bedrijven die op voorhand worden uitgesloten. Betrek hierbij de beoogde verruimde mogelijkheden van het nieuwe bestemmingsplan (categorieën bedrijvigheid);

³ Handreiking Ladder voor Duurzame verstedelijking, ministerie Infrastructuur en Milieu, oktober 2012. Deze ladder bestaat uit drie stappen:

1. Regionale behoefte; Waarin is elders in de regio nog niet voorzien? Zijn er andere initiatieven in de regio die de vraag (deels) dekken? Ook leegstand speelt een rol in de bepaling van de vraag. Bepaal in de eerste stap de regionale ruimtevraag kwantitatief (omvang bedrijventerrein) en kwalitatief (type bedrijventerrein).
2. Bestaand stedelijk gebied; Als uit stap 1 er een actuele regionale behoefte blijkt, dan volgt stap 2. Hierin wordt beschreven in hoeverre het voornemen kan worden opgevangen binnen bestaande terreinen, bijvoorbeeld door het benutten van beschikbare grond door herstructurering of transformatie in de regio.
3. Buiten bestaand stedelijk gebied; Als uit stap 2 blijkt dat het voornemen (deels) niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan plaatsvinden, volgt stap 3. Hierin wordt gekeken of het bedrijventerrein goed is of kan worden ontsloten voor diverse vervoersmiddelen.

⁴ De zienswijzen van Attero en de Natuur en milieufederatie gaan in op de begrenzing van het plangebied.

⁵ Meerdere zienswijzen vragen eveneens om deze vertaalslag.

- een kwantificering van de milieuwinst die het ETP zal realiseren door de uitwisseling van energie en grondstoffen (bijvoorbeeld uitgedrukt in MWh, tonnen materiaal of m³ water). Geef tevens aan of en onder welke condities kan worden afgeweken van de geformuleerde ambities met betrekking tot het ETP.

2.2 Beleidskader

De Notitie R&D bevat geen overzicht van het relevante beleidskader. Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor de herziening van het bestemmingsplan en of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- landelijk en provinciaal beleid ten aanzien van hernieuwbare energie (onder meer het SER energie akkoord);
- beleid ten aanzien van de 'circulaire economie' en de 'biobased economy';
- landelijk en provinciaal beleid en regelgeving ondergrond;
- omgevingsvisie Drenthe.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voornemen en alternatieven

Uit de Notitie R&D blijkt dat in het MER één alternatief wordt beschouwd dat is samengesteld uit de stedenbouwkundige visie en de milieugebruiksruimten. De Notitie R&D laat zien dat de milieugebruiksruimte voor diverse thema's niet beperkend is voor het voornemen. De Commissie adviseert voor het voornemen niet uit te gaan van de beschikbare milieuruimte maar van de gewenste maximale invulling van het bestemmingsplan.

Tijdens het locatiebezoek⁶ is door de gemeente aangegeven dat het gehele plangebied tot het gezoneerde industrieterrein behoort, ook in het voornemen. In de Notitie R&D wordt uitgegaan van een zogenaamde inwaartse zonering, hiervoor is zeer waarschijnlijk het aspect geluid gehanteerd. De Commissie adviseert om een alternatief gebaseerd op inwaartse (geluid) zonering en een alternatief uitgaande van maximale invulling van het geluidgezoneerd industrieterrein (op basis van de dan van toepassing zijnde wettelijke grenswaarden) in beeld te brengen.

De Commissie adviseert om daarnaast in het MER alternatieven in beschouwing te nemen voor zover deze onderscheidend zijn voor de milieueffecten en/of de ambities op het gebied van milieu, landschappelijke inpassing, natuur en duurzaamheid.

⁶ Op 3 oktober 2013 heeft de Commissie een bezoek gebracht aan het plangebied.

Zij adviseert de volgende alternatieven te beschouwen ontwikkeld vanuit:

- landschappelijke inpassing: denk daarbij aan alternatieven waarbij of de ‘onzichtbaarheid’ van het bedrijventerrein wordt benadrukt of de zichtbaarheid zoals in de notitie ‘stedenbouwkundige en landschapsvisie’ is opgenomen of de (on)zichtbaarheid vanuit de oostkant van het plangebied⁷ (overgang beekdal Oude Diep);
- maximale bijdrage aan de ambities op het gebied van duurzaamheid en milieu, zoals:
 - een alternatief waarbij maximaal invulling wordt gegeven aan een efficiënte uitwisseling van energie- en reststromen;
 - een alternatief waarin maximaal wordt bijgedragen aan energietransitie, bijvoorbeeld door maximale hernieuwbare energieproductie, CO₂-neutraal en energie-efficiency;
 - een alternatief waarin (bijvoorbeeld door efficiënte clustering van bedrijven en toepassing van BBT technieken) sprake is van minimale emissies van bijvoorbeeld geur, geluid of NOx.

Onderbouw in het MER de totstandkoming van de alternatieven en ga in op de daarbij gemaakte keuzes.

Maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan laat maximaal milieucategorie 5.3 uit de Staat van Bedrijfsactiviteiten toe. Binnen de toegestane categorieën zijn diverse soorten bedrijven mogelijk met verschillende milieueffecten. De bepalende factor voor de maximale uitwerking van de activiteiten is in eerste instantie wat op grond van het bestemmingsplan toelaatbaar is. Dit hoeft op dit moment niet economisch reëel te zijn, maar geeft wel aan wat de maximale mogelijke effecten van het bestemmingsplan zijn. Beschrijf welke typen activiteiten en milieucategorieën hierin zijn opgenomen en wat hiervan de maximale schaalgrootte is.

De Commissie hanteert als uitgangspunt dat bij het onderzoek naar de milieueffecten van een bestemmingsplan kan worden uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden (inclusief flexibiliteitsbepalingen) die het bestemmingsplan biedt. Dat houdt in dat ervan uit moet worden gegaan dat alle bestemmingen volledig worden benut. Bij de invulling van deze bestemmingen mag vervolgens uit worden gegaan van onderbouwde aannames voor de bebouwings- en gebruiksmogelijkheden. Welke aannames van toepassing zijn op een plan, is per bestemmingsplan anders. Motiveer waarom dit de maximale invulling van het plan is en waarom deze invulling tot de maximale milieueffecten leidt. Hoe groter de onzekerheden hoe steviger de onderbouwing moet zijn. Een stevige onderbouwing is zeker van belang als er in de referentiesituatie al sprake is van milieuknelpunten en/ of als er effecten op Natura 2000-gebieden te verwachten zijn.

3.2 Referentiesituatie

Beschrijf in het MER de (milieueffecten van de) referentiesituatie. De referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie en de autonome ontwikkeling:

- Huidige situatie: de feitelijke huidige situatie bestaat uit alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd.

⁷ In meerdere zienswijzen, waaronder die van de Natuur en milieufederatie, wordt daarvoor aandacht gevraagd.

- Autonome ontwikkeling: de autonome ontwikkeling betreft toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied voor de jaren waar het vast te stellen bestemmingsplan betrekking op heeft.

Niet gerealiseerde activiteiten of reserveringen die de vigerende bestemmingsplannen wel mogelijk maken, vallen dus niet zonder meer onder de referentiesituatie.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Het MER dient de milieugevolgen in het studiegebied te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt. De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied.⁸ Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten – waar relevant – ook cumulatief in beeld.

Onderbouw waar relevant de keuze van rekenregels/–modellen en van gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepalingen. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/–modellen (afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden e.d.). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen.

In de volgende paragrafen geeft de Commissie aanbevelingen en aandachtspunten voor de te onderzoeken milieueffecten.

4.2 Verkeer en vervoer

In de Notitie R&D wordt aangegeven dat het industrieterrein zal worden ontsloten via de Oosterseveldweg. Inmiddels zijn reeds diverse aanpassingen gedaan zoals de realisatie van een vrijliggend fietspad langs deze ontsluitingsroute. Geef in het MER aan of deze wijze van ontsluiten bij realisatie van het voornemen voldoet of dat aanpassing noodzakelijk is.

Besteed daarbij aandacht aan:

- verkeersintensiteiten voor een normale werkdag, onderscheiden naar personenverkeer en vrachtverkeer;
- verdeling van het verkeer over de dag (dag, avond, nacht);
- de kwaliteit van de verkeersafwikkeling in de vorm van I/C-verhoudingen, belasting op relevante kruispunten en eventuele congestie (duur en zwaarte);
- routes waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaats vindt;

⁸ Meerdere zienswijzen wijzen op mogelijke effecten in Drijber terwijl deze locatie niet in de beschrijving van het studiegebied in de Notitie R&D voorkomt.

- verkeersveiligheid (aantallen slachtoffers), met aandacht voor zowel gemotoriseerd verkeer als langzaam verkeer;
- bereikbaarheid van hulpdiensten in geval van calamiteiten.

4.3 Lucht

Luchtkwaliteit

Om het voornemen en de alternatieven met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtkwaliteit te beschrijven, ook onder de grenswaarden. Relevant in de effectbeschrijving en -beoordeling zijn de emissies door de industriële activiteiten, het vervoer over de weg en het spoor. Beschrijf in ieder geval de huidige en toekomstige situatie(s) voor fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en stikstofdioxide (NO₂). Ga gezien de huidige emissies van Attero ook in op zwaveldioxide (SO₂), koolmonoxide (CO), benzeen (C₆H₆) en zware metalen als lood (Pb), nikkel (Ni), arseen (As) en cadmium (Cd).

Presenteer de concentraties van de relevante stoffen op een kaart middels verschilcontouren.⁹ Geef per contour aan waar woningen en andere gevoelige objecten en groepen zich bevinden en hoeveel het er zijn. Geef een kwantitatieve beschouwing voor PM_{2,5}. Voor nog niet ingevulde percelen kan voor de emissie gebruik worden gemaakt van kentallen gerelateerd aan de milieucategorie.

Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007). Toets de concentraties van stoffen in de lucht aan de grenswaarden en richtwaarden uit de Wet milieubeheer.

Geur

Geef in het MER aan wat de huidige en toekomstige geurbronnen zijn en wat de immissie naar de omgeving is. Ga in op knelpunten nu¹⁰ en in de toekomst. Ga hierbij uit van de referentiesituatie zoals omschreven in paragraaf 3.2 van dit advies. Ga in op cumulatie, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de hedonische waarde¹¹ van de diverse geuren. Geef aan hoe de emissie en daarmee de immissie kunnen worden beperkt. Aangezien de gemeente geen eigen (industriële) geurbeleid heeft dient getoetst te worden aan het landelijk geurbeleid.

4.4 Geluid

Voor het woon- en leefmilieu is met name de geluidemissie ten gevolge van de industriële activiteiten relevant. Geef de omvang van het industrieterrein en de ligging van de (huidige) zonegrens aan. Breng voor de referentiesituatie, het voornemen en de alternatieven de ge-

⁹ Gebruik onderscheidende verschillklassen. Bijvoorbeeld klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of minder bij NO₂ en PM₁₀. Kies voor de andere stoffen (indien er sprake is van relevante concentratiegradiënten van deze stoffen in de lucht) klassenbreedtes die de verschillen tussen de alternatieven in beeld brengen.

¹⁰ Meerdere zienswijzen geven aan dat er in de huidige situatie sprake is van een geurhinder.

¹¹ De hedonische waarde is een maat voor de (on)aangenaamheid van een geur. Hierbij wordt gewerkt met een beoordelingsschaal die loopt van uiterst aangenaam tot uiterst onaangenaam.

luidbelasting in beeld. Maak voor de geluidemissie van nog niet-ingevulde percelen gebruik van kengetallen die gerelateerd zijn aan de opgenomen milieucategorieën.

Het MER dient inzicht te geven in de geluidbelasting en maximale geluidniveaus ter hoogte van de woningen buiten het industrieterrein, maar binnen de geluidzone. Onderbouw, indien aan de orde, de noodzaak van verruiming van de geluidzone. Geef voor die situatie aan voor welke woningen een hogere waarde noodzakelijk is en onderbouw de noodzaak daarvan. Ga daarbij in op mogelijke mitigerende maatregelen en de effectiviteit daarvan.

Ga in het MER in op wegverkeerslawaaï ten gevolge van de relevante (ontsluitings)wegen.

Het toetsingskader voor de geluidbelasting is de Wet geluidhinder. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen. Geef een onderbouwing van de inputgegevens van de rekenmodellen. Indien blijkt dat sprake is van overschrijding van de wettelijke grenswaarde geef dan een beschrijving met welke maatregelen deze overschrijding kan worden gemitigeerd en hoe effectief ze zijn. Ga indien relevant in op de cumulatie van industrie- en verkeerslawaaï ter hoogte van geluidgevoelige bestemmingen binnen het studiegebied.

4.5 Externe veiligheid

Ga bij de beschouwing over externe veiligheid in het MER in op:

- de inrichtingen met de (mogelijke) opslag van gevaarlijke stoffen;
- de ligging en inhoud van de buisleidingen in het plangebied¹²;
- het transport van gevaarlijke stoffen over de weg en de maatregelen die de kans op ongevallen en/of gevolgen beperken;
- het plaatsgebonden (PR) en groepsrisico (GR)¹³ voor de te onderscheiden situaties (BEVI-inrichtingen), zodat eventuele veranderingen –ook onder de normen voor PR en GR– inzichtelijk worden;
- de beschrijving van het invloedsgebied¹⁴, waarbij (geprojecteerde) kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en aantallen aanwezige personen in beeld worden gebracht.

4.6 Gezondheid¹⁵

De Commissie adviseert om in het MER in te gaan op de effecten en gevolgen voor de volksgezondheid. Bekend is dat ook onder wettelijke normen voor luchtkwaliteit en geluid gezondheidseffecten kunnen optreden. De Commissie adviseert om op een topografische kaart aan te geven hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen binnen de diverse (ver-

¹² De Gasunie wijst er in haar zienswijze op dat in het plangebied hoge druk aardgastransportleidingen liggen.

¹³ Voor meer informatie over te beschouwen personen en groepen zie: Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico. Ministerie van VROM, versie 1.0, november 2007.

¹⁴ Gebied waarin personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het betreft het gebied waarbinnen de kans op overlijden als gevolg van een ongeval 1% is of meer.

¹⁵ Diverse zienswijzen, waaronder die van Dorpsbelang Wijster, geven aan dat in het MER aandacht moet worden besteed aan volksgezondheid.

schil)contouren voor lucht, geluid en geur liggen. Ga gezien de emissies van Attero naast de genoemde stoffen in de paragraaf over lucht ook in op ammoniak (NH₃), waterstofsulfide (H₂S), zoutzuur (HCl) en andere halogenen, cyaniden, mercaptanen en dioxines.

Geef aan in hoeverre de alternatieven onderscheidend van elkaar zijn. Laat daarnaast zien welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om gezondheidsschade zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel de volksgezondheid te verbeteren.

4.7 Bodem en water

Geef in het MER aan of in het studiegebied gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen en vice versa. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van het voornemen op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit).

4.8 Natuur

De Commissie vindt het belangrijk dat, los van de wet- en regelgeving, in het MER op hoofdlijnen een algemeen beeld wordt geschetst van de huidige situatie, autonome ontwikkeling en effecten op natuur in het studiegebied. Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en biotopen en soorten aanwezig zijn in het studiegebied. Ga, waar relevant, in op ecologische functies van gebiedsdelen (bijvoorbeeld in termen van broed-, fourageergebied). Ga daarna in op de ingreep-effectrelatie (zoals verzuring, vermesting, verdroging, verstoring) tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Omdat het voornemen kan leiden tot aantasting van natuurwaarden adviseert de Commissie in het MER tenminste het volgende te beschrijven:

- de omvang van het studiegebied en de motivering daarvoor;
- de emissies en daaruit voorkomende deposities van vermestende en verzurende stoffen waaronder NO_x en SO₂. Deze stoffen kunnen in de wijde omgeving neerslaan (depositie) en zorgen voor 'verrijking' waardoor in beschermde natuurgebieden (Natura 2000, EHS) stikstofgevoelige vegetaties en soorten verdrongen worden door meer voor vermeting/verzuring tolerante plantensoorten en vegetaties (zie ook §4.8.1);
- de veranderingen in oppervlaktewater- en grondwaterregiem van direct aangrenzende natuurgebieden (zie verder §4.8.1);
- de effecten van ruimtebeslag en van overlast in de vorm van verstoring, licht en geluid voor aanwezige fauna (zie verder §4.8.2);
- eventuele relevante mitigerende maatregelen.

4.8.1 Gebiedsbescherming

Geef de beschermde natuurgebieden in het studiegebied, zoals Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die behoren tot de Ecologische hoofdstructuur (EHS), duidelijk aan op een kaart.

Natura 2000-gebieden

Geef voor de Natura 2000-gebieden (denk daarbij in ieder geval aan Dwingelderveld, Mantingerbos, Mantingerfeld en Elperstroom) in het MER tenminste:

- de instandhoudingsdoelstellingen¹⁶ voor de verschillende soorten en habitattypen en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit¹⁷ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends.

Tijdens het locatiebezoek heeft de gemeente aangegeven dat op voorhand significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet lijken uit te sluiten, daarom wordt een Passende beoordeling opgesteld. Deze Passende beoordeling moet onderdeel uitmaken van het MER. Onderzoek in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het plan zelf of in cumulatie met andere plannen of projecten de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.¹⁸ Uit de wetgeving volgt dat een plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets¹⁹ met succes wordt doorlopen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Beschrijf voor de EHS-gebieden in en rond het plangebied (o.a. Oude Diep²⁰, Zwarte Water, Nuilerveld) de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt en of het voornemen hierin past.²¹

4.8.2 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde en rode lijst soorten aanwezig zijn of te verwachten zijn en waar zij voorkomen²² in het studiegebied. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de staat van instandhouding en bepaal of verbodsbepalingen

¹⁶ Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden (opnieuw) aan te wijzen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. In het MER kan uitgegaan worden van de concept-instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. In de (concept)beheerplannen worden deze per gebied uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd.

¹⁷ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van LNV.

¹⁸ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

¹⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

²⁰ De zienswijze van ondermeer de Drentse natuur en milieufederatie wijst op mogelijke effecten van het voornemen op de waterkwaliteit van de beek het Oude Diep.

²¹ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de nationale Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

²² Ook de zienswijzen wijzen op het nut van het in beeld brengen van de locaties van soorten.

overtreden kunnen worden, zoals het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan op grond waarvan verondersteld wordt dat de daarvoor benodigde ontheffing wordt verleend. Beschrijf maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen en geef aan hoe effectief deze zijn.

4.9 Landschap en cultuurhistorie

In de Notitie R&D is aangegeven dat volgens de provinciale omgevingsvisie een zorgvuldige landschappelijke inpassing vereist is. Geef een beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het plangebied en de bredere omgeving, inclusief –met het oog op de landschappelijke inpassing– de visueel-ruimtelijke structuur van die bredere omgeving (afwisseling open ruimte, houtwallen, singels, bebouwing), belangrijke zichtlijnen en karakteristieke beeld dragers (waaronder hoogtelijnen, de stortplaats/afvalberg).

Maak bij de beschrijving van landschappelijke kwaliteiten en mogelijke effecten zoveel mogelijk gebruik van beeldmateriaal, met name ter illustratie van de belevingskwaliteit en gewenste ontwikkelingen en varianten wat betreft landschappelijke inpassing.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen ‘vergelijking van alternatieven’ en ‘leemten in milieuinformatie’ heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

5.2 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;

- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven, de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Drenthe

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Midden-Drenthe

Besluit: herzien bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor mogelijk toekomstig m.e.r.(beoordelings)plichtige (industriële) activiteiten en vanwege de Passende beoordeling

Activiteit: herziening van het bestemmingsplan Energie Transitie Park Midden-Drenthe

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure op gemeentepagina op: 4 september 2013

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 5 september t/m 16 oktober 2013

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 2 september 2013

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 28 oktober 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. A.J.F. Brinkmann

mr. F.D. van Heijningen (voorzitter)

ir. C.T. Smit (secretaris)

dr. N.P.J. de Vries

ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd op 3 oktober 2013. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies :

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Energie Transitie Park Midden-Drenthe, 076968499:B-Definitief, B02047.000084.0100, 17 juni 2013;
- Nota van uitgangspunten Energie Transitie Park Midden-Drenthe, 077205204:A-Definitief, 02047.000084.0100, 17 juni 2013;
- Memo Uitgangspunten energie Transitie Park Midden-Drenthe, zaaknummer 78968, 18 juli 2013;
- Concept Visiedocument Energie Transitie Park Wijster, Attero

- Stedenbouwkundige en landschapsvisie ETP Midden Drenthe en Attero terrein, 27 maart 2013.

De Commissie heeft t/m 21 oktober 2013 14 zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Energie Transitie Park Midden-Drenthe

ISBN: 978-90-421-3863-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

